

ВАСКО ПОПА  
УСПРАВНА ЗЕМЉА

ХОДОЧАШЋА

Ходам са очевим штапом у руци  
Са упаљеним срцем на штапу

Стопала ми сричу слова  
Која ми свети пут исписује

Цртам их штапом по песку  
Пред спавање  
На сваком коначишту

Да ми се из сећања не избришу

Далеко сам још од тога  
Да их одгонетнем  
За сада ми на вучје сазвежђе личе

Имаћу чиме да испуним ноћи  
Ако се жив и здрав кући вратим

ХИЛАНДАР

Црна мајко Тројеручице

Пружи ми један длан  
Да се у чаробном мору окупам  
Пружи ми други длан  
Да се слатког наједем камења

И трећи длан ми пружи  
Да у гнезду стихова преноћим

Приспео сам с пута  
Прашњав и гладан  
И жељан другачијег света

Пружи ми три мале нежности  
Док ми не падне хиљаду магли на очи  
И главу не изгубим

И док теби све три руке не одсеку  
Црна мајко Тројеручице

## КАЛЕНИЋ

Откуда моје очи  
На лицу твоме  
Анђеле брате

Боје свићу  
На ивици заборава

Туђе сенке не дају  
Муњу твога мача  
У корице да вратим

Боје зру  
На лакој грани времена

Отуда твој инат лепи  
У углу усана мојих  
Анђеле брате

Боје горе  
Младошћу у мојој крви

## ЖИЧА

Црвена госпођо Жичо  
Из мога срца излазиш

Корачаш седмовратна  
У пратњи свог женика сунца  
По зрелим таласима жита  
И стојиш на самом врху  
Изабраног троугла у пламену

Пркосиш и сунцосеку  
И житоскврнитељу  
Из два царска угла под тобом

Корачаш у правцу своје висине  
И високе љубави  
У једино могућем правцу

Корачај љубим ти кораке  
Црвена госпођо Жичо

## СОПОЋАНИ

Румени мир снаге  
Зрели мир величине

Од златних птица под земљом  
До силног воћа на небу  
Све је на домаку руке

Дивно су клекли облици  
У зеници мајстора

(Време је уједало)

Млада лепота поноса  
Месечарска сигурност

И капије вечног пролећа  
И светло оружје среће  
Све само на миг чека

У десници мајстора  
Дамари света бију

(Време је уједало  
И зубе поломило)

## МАНАСИЈА

Плаво и златно  
Последњи прстен видика  
Последња јабука сунца

Зографе  
Докле твој поглед допире

Чујеш ли коњицу ноћи  
Алах ил илалах

Кичица твоја не дрхти  
Боје се твоје не плаше

Ближи се коњица ноћи  
Алах ил илалах

Зографе  
Шта ли видиш на дну ноћи

Златно и плаво

Последња звезда у души  
Последњи бескрај у оку

## СЕНТАНДРЕЈА

Бежала си до краја вечности  
Учинила још седам корака  
Према северу

Извадила из рајске реке  
Лобању свог имењака свеца  
И на темену јој саградила  
Седам сунцомоља

Запалила си испод кубета  
Седам стараца храстова  
И прелила их вином

Ослободила из жара седам гугутки  
Отпојала са њима седам вечерњи

Помирисала си цвет перунике  
Затворила се у небеску круницу  
И заћутала

## ЖИВОТ СВЕТОГА САВЕ

Гладан и жедан светости  
Напустио је земљу  
И своје и себе

Ступио је у службу  
Крилате господе

Чувао им златоруне облаке  
И тимарио громове и муње  
Сапете у књижуринама

Потрошио је све своје године  
Зарадио змијоглави штап

Узјахао је штап  
Вратио се на земљу  
И ту нашао и своје и себе

Живи без година без смрти

Окружен својим вуковима

### СВЕТИ САВА

Око његове главе лете пчеле  
И граде му живи златокруг

У риђој му бради  
Засутој липовим цветом  
Громови с муњама играју жмурке

О врату му вериге висе  
И трзају се у гвозденом сну

На рамену петао му пламти  
У руци штап премудри пева  
Песму укрштених путева

Лево од њега тече време  
Десно од њега тече време

Он корача по сувом  
У пратњи својих вукова

### КОВАЧНИЦА СВЕТОГА САВЕ

Из опседнутих брда  
Дозивају га вукови  
Са кичмом у пламену

Пружа им змијоглави штап  
Да му допузе  
Спокојни до ногу

Купа их у врелој крви  
Светог очинског олова  
И риђом брадом брише

Кује им нову кичму  
Од младога гвожђа  
И шаље их натраг у брда

Бескрајним урликом  
Поздрављају га вукови  
Са врхова очишћених брда

### ШКОЛА СВЕТОГА САВЕ

Седи на врху крушке  
И нешто себи у браду говори

Слуша  
Како се медоусто лишће  
Његовим речима моли

Гледа  
Како по брдима ветар ватроносац  
Његовим речима псује

Смешка се  
И полако једе  
Књигу господара света

И дозива гладне вукове

Са врха крушке баца им листове  
Пуне црвених дуговратих слова  
И белих јагањаца

#### ПУТОВАЊЕ СВЕТОГА САВЕ

Путује по мрачној земљи

Штапом пред собом  
Мрак на четверо сече

Хитне дебеле рукавице  
Претворене у мачкетине  
На сиву војску мишева

Одвеже вериге сред олује  
И земљу од старе храстовине  
За стајаће звезде везује

Пере шапе својим вуковима  
Да трагови мрачне земље  
На њима не преживе

Путује без пута  
И пут се за њим рађа

#### КОСОВО ПОЉЕ

Поље као свако  
Длан и по зеленила

Млад месец коси

Пшеницу селицу  
Два укрштена сунчева зрака  
Слажу је у крстине

Кос наглас чита  
Тајна слова расута по пољу  
Божури стасали до неба  
Служе четири црна ветра  
Сједињеном крвљу бојовника

Поље као ниједно  
Над њим небо  
Под њим небо

#### ВЕЧЕРА НА КОСОВУ ПОЉУ

Сви седе провидни за столом  
И виде један другоме звезду у срцу

Венцоносац им ломи и дели  
Њихову златну прошлост  
И они је једу

Сипа им у путире белих божура  
Њихову рујну будућност  
И они је пију

На коленима под столом  
Мачеви им тихо реже

У чанцима на столу  
Огледа се вечерње небо  
И на небу крај сутрашњег боја

На десну руку венцоносца  
Слеће кос и зачиње песму

#### КОСОВА ПЕСМА

Ја кос  
Црноризац међу птицама  
Склапам и расклапам крила

Чинодејствујем насред свога поља  
Претварам у кљуну  
Кап росе и зрно земље у песму

Ти боју сутра буди леп  
Што ће рећи праведан

Ти зелена царице траво  
Ти једина победи

Ти победо усрећи царичине слуге  
Који је црвеним млеком хране

Усрећи и њене слушкиње звезде  
Које је у живо сребро облаче

Певам  
И палим једно перо из левог крила  
Да ми песма буде примљена

## ЂЕЛЕ-КУЛА

Кула смрти

На чеоним костима се пресијава  
Страховито памћење

Из очних дупљи  
Гледа до на крај света  
Црна видовитост

Између крезубих вилица  
Заглавила се  
Голема последња псовка

Око смрти зазидане у кули  
Лобање у месту играју  
Завршно звездано коло

Кула смрти  
У њој господарица уплашена  
Од себе саме

## ПОСВЕЂИВАЊЕ ЦРНОГА ЂОРЂА

Он још не зна  
Ко је он

Носи на рамену ђивот  
Свог светог краља  
Из гроба у гроб

Храстовина цвили  
И на уво му тумачи  
Језик звезда водилја



Он слуша мрштећи се

Премешта ђивот  
С једног рамена на друго  
И левом руком се крсти

Он будући краљ голаћа

## ПЕСМА ЂЕЛЕ-КУЛЕ

*Светозару Бркићу*

Заменило си нам окати сунцокрет  
Слепим каменом нелицем својим  
И шта сад чудо

Изједначило си нас са собом  
С празнином у свом празном зубу тровачу  
С кусом својом вечношћу  
Је ли то сва твоја тајна

Зашто нам сад у очне дупље бежиш  
Зашто тамом сикћеш и грозом палацаш  
Зар је то све што умеш

Не цвокоћемо ми ветар то  
Беспослени на вашару сунца  
Кезимо ти се кезимо до неба  
Можеш ли нам шта

Расцветавају нам се лобање од смеха  
Гледај нас нагледај се себе  
Чикамо те чудо

## ПОВРАТАК У БЕОГРАД

Довде до овог воденог крста  
Три су ме вучје стопе довеле

Умио сам лице у рајској реци  
Обрисао га о скуте сунцородице  
Надвијене над торњевима

Засадио сам очев штап  
У глину на обали  
Да међу врбама пролиста

Кренуо сам ка великој капији  
Отвореној нада мноме у зениту

Нисам знао спушта ли се бели град

Из облака у мене  
Или ми из утробе у небо расте

Вратио сам се с пута  
Да сазрело камење из завежљаја  
Овде на тргу поделим

#### ВРАЧАР ПОЉЕ

Срео сам те старче пастиру  
Усред белог града

Пролазио си нешто после поноћи  
Огњеним пољем врачева  
Између сенки кућа и липа

Носио си живо вуче око врата  
Свирао у липов лист

Две искре ти играле по кожуху  
И љубиле риђу браду и руке

Нисам те заустављао  
Разбио бих чело о стару липу

Нисам хтео да се петљам  
У послове врачева  
Огањ им овде нема чисту савест

Откинуо сам липов лист  
И свирку ти продужио

Извор: Васко Попа, *Изабране песме*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1998.